

Forbrukerklageutvalget

Vedtak i Forbrukerklageutvalgets sak 62662

Sakens parter

Klager: Weena Husa, Nakkelia 23, 6014 Ålesund

Prosessfullmektig: Bernt Ivar Olsen, Nakkelia 23, 6014 Ålesund

Innklaget: Dekkinvest AS, Hollundsdalen 49, 5430 Bremnes

Kort oppsummering av saken og utfall

Verkstedtjeneste med periodisk kjøretøykontroll. Klage på mangelfull utførelse. Spørsmål om saken faller inn under kompetanseområde. Krav om erstatning. Saken ble behandlet av utvidet utvalg. Avvist fra realitetsbehandling.

Sammendrag av faktiske forhold og partenes anførsler

Klageren hadde sin bil, en Opel Corsa, inne til en periodisk kjøretøykontroll hos innklagde 13.03.2023. I forbindelse med kontrollen ble begge fjærer foran på bilen byttet og eksosanlegget ble utbedret. Bilen ble godkjent 28.03.2023.

Klageren har opplyst at forstillingen på bilen brøt sammen og bilen havarerte på veien den 10.10.2023. Bilen ble fraktet til nærmeste verksted, og det ble avdekket alvorlig rust på bærende konstruksjoner, hvilket førte til at bæreamen knakk under kjøring. Det er fremlagt bilder fra verkstedet som viser rusten på bilen. Klageren har forklart at hun heldigvis kjørte med lav hastighet, og at dersom bæreamen hadde knekt sekunder eller minutter tidligere ved kjøring i 80-sone, så kunne dette medført en alvorlig ulykke.

Statens vegvesen ble kontaktet, og de undersøkte forholdet. Statens vegvesen sendte etter dette ut et forhåndsvarsel til innklagde om retting i sine kontrollrutiner. Dette med

den begrunnelse at rustdannelsen burde vært avdekket på den periodiske kjøretøykontrollen som ble foretatt syv måneder tidligere.

Det er fremlagt et forhåndsvarsel til vedtak om pålegg om retting fra Statens vegvesen datert 30.10.2023. Av denne fremgår følgende:

«Vi viser til stikkprøve den 24.10.2023 på kjøretøy med kjennemerke SD 65803. Dere hadde PKK kontroll på bilen den 13.03.2023, det ble da ikke avdekket for mye rust på bærende konstruksjoner. [...] Det følger av pkkf. § 24 at vi kan gi dere pålegg og eventuelt advarsel for å sikre at arbeidet utføres i samsvar med regelverket. Vi planlegger følgende vedtak:

- Pålegg om å gjennomgå kontrollinstruksen og virksomhetens rutiner for gjennomføring av PKK-kontroll. Rutiner og prosedyrer må sikre at alle punkter i gjeldende kontrollinstruks blir kontrollert med riktig kontrollmetode og vurdert korrekt.
- Pålegg om gjennomgang av rustveilederen (eksempelsamling på hvordan rustskader kan/bør bedømmes).
- Pålegg om å gi oss en skriftlig tilbakemelding fra avviksbehandlingen der dere viser til planlagte tiltak i forhold til de nevnte avvik. [...]

Grunnlaget for forhåndsvarselet om vedtak er følgende forhold som ble avdekket under tilsynet:

- 6.11 Tilstand på understell, ramme. For stor korrosjon på bærende element. Se vedlagte kontrollseddel og bilder.

Kjøretøyet havarerte på E39 på grunn av store rustangrep på forstell. Hjulet kilte seg i hjulhus, bæream, travers knakk og gikk i bakken, bilen skled fremover på asfalten. På bakgrunn av mottatt informasjon gjennomførte vi en stikkprøvekontroll på kjøretøy med kjennemerke SD 65803 den 24.10.2023. Der bekreftes det ved vår kontroll at travers er alvorlig rustskadet.

Vi er av den oppfatning at rustskade i travers burde vært avdekket ved en korrekt utførelse av alle kontrollpunktene i kontrollinstruksen. Deres rutiner for gjennomføring av pkk er enten ikke blitt fulgt, eller er mangelfulle.

Det framgår blant annet av pkkf. § 17, første ledd at: «Ved en periodisk kontroll skal kontrolløren foreta en vurdering av alle kontrollpunkter som er oppført i kontrollinstruksen, jf. § 30, og som er aktuelle for kjøretøyet».

Avlest km stand på kjøretøyet var ved vår kontroll: 91 140 km. Km stand ved deres kontroll var avlest til 86729. Dette utgjør en utkjørt distanse på 4411 km. Vi ser ikke sammenheng med utkjørt distanse og omfang i rustskade på travers. Travers er såpass alvorlig svekket av rust at den svikter totalt under kjøring, rustskade er av så stort omfang ved vår kontroll at vi ikke ser at dette kan ha utviklet seg særlig fra det tidspunkt dere tok kontroll, til den dag vi gjennomførte vår kontroll.

Det er lite sannsynlig at rusten har utviklet seg så mye på 7 måneder. Selv om PKK er en enkel kontroll er det viktig at kunden får beskjed om at det er mye rust på travers. Eier av kjøretøyet kjørte i god tro etter PKK kontrollen, og tenkte at kjøretøyet var trafikksikkert siden bilen ble godkjent.

Vi anser avvik ved gjeldende kontroll som brudd på pkkf. § 17. Dette medfører at vi planlegger å ilegge dere vedtak om pålegg om retting etter pkkf. § 24, første ledd».

Klageren har opplyst at bilen har blitt kondemnert, og mener at dette er som følge av at innklagdes tjeneste var mangelfull. Dette begrunnes med at dersom de hadde utført kontrollen riktig og oppdaget rusten på dette tidspunkt, så kunne kondemnering vært unngått. Klageren bemerker at innklagde utførte reparasjonsarbeid på bilens forstilling når det ble byttet fjærer, og at de derfor burde oppdaget rustangrepet.

Klageren har fremlagt et pristilbud datert 24.04.2024 fra Heiane Bil AS på 22 573 kroner for å reparere bilen. Klageren har imidlertid krevd 30 000 kroner i erstatning, som følge av at bilen ble kondemnert.

Innklagde avviser klagerens krav. Innklagde har vist e-post fra Statens vegvesen datert 19.09.2025, hvor de opplyser at det ikke er fattet noe vedtak i denne saken og at saken anses som avsluttet hos dem.

Innklagde mener at de ikke har noe reklamasjonsansvar på deler de ikke har utbedret, og bemerker at de kun har utbedret fjærer og eksosanlegget på bilen. Videre viser de til at

de ved kontrollen ikke avdekket rust som var «synlige sprekker eller kruminger / svekkelser i gods». Ved bytte av fjærer på bilen, ble det heller ikke funnet noen indikasjoner på svekkelser som medførte at denne bilen ikke var trafikkdyktig. Innklagde forklarer at de benytter et eget verktøy for å avdekke mistanke om rust, hvilket ikke forelå når de foretok kontrollen.

En periodisk kjøretøykontroll beskrives av innklagde som en «øyeblikkskontroll», som må utføres etter Statens vegvesen sin kontrollinstruks, slik at en mekaniker kan ikke fremprovosere feil eller demontere deksler under kontroll. Dette fordi verkstedet ikke skal «tjene på» å finne feil på bilen. En godkjent kontroll garanterer heller ikke at bilen er i kjørbare stand for de neste to årene, i og med at dette er en «øyeblikkskontroll».

Innklagde bemerker at her er det funnet en svekkelse i travers, og mener derfor at dette faller utenfor de forhold klager kan reklamere på, all den tid de ikke har utført arbeid på traversen. Innklagde mener at dersom utvalget skal vurdere saken ut ifra bestemmelsene i håndverkerloven, så bør vurderingen knyttes opp mot de deler som faktisk ble utbedret av innklagde, hvilket er fjærer og eksosanlegg. Videre mener innklagde at disse delene ikke har noen tilknytning til traversen, annet enn at de «deler på det en kaller frempart i delekatalog». De mener at det er fysisk umulig å skulle oppdage rust på travers ved skifte av fjær eller en periodisk kjøretøykontroll, ettersom travers ligger opp mot karosseriet som har deksler og beskyttelsesdeler under. Slike deler skal ikke demonteres ved en periodisk kjøretøykontroll, og demonteres heller ikke ved skifte av fjær. Innklagde har fremlagt bilder, som viser hvordan disse delene ser ut.

Forbrukerklageutvalget går ikke nærmere inn på partenes anførsler i sakssammendraget, enn det som er beskrevet ovenfor. Utvalget har mottatt alle saksdokumentene og har satt seg inn i disse.

Sakens gang

Saken ble 28.01.2024 brakt inn for Forbrukertilsynet og fikk saksnummer 24/1557.

Forbrukertilsynet henvendte seg skriftlig til innklagde første gang 10.09.2024. Saken ble henlagt som uforliket ved Forbrukertilsynets brev av 20.09.2024, og klagen til Forbrukerklageutvalget er sendt inn 02.10.2024. Klagen er rettidig.

Saken ble lagt frem i Forbrukerklageutvalgets møte den 18.02.2026.

Saken ble behandlet av utvidet utvalg, jf. forbrukerklageforskriften § 5 annet ledd.

Klagerens påstand

Klageren har nedlagt påstand om 31 277 kroner i erstatning.

Utvalget ser slik på saken

Innklagde har utført en periodisk kjøretøykontroll på bilen, samt at det er foretatt en utbedring av eksosanlegg og bytte av fjærer på bilen. Slik saken er opplyst, knytter ikke klagerens krav seg til reparasjonene som er utført, men til den periodiske kjøretøykontrollen.

Utvalget må først ta stilling til om saken reguleres av håndverkertjenesteloven 16. juni 1989 nr. 63 (hvtjl.), og dermed faller innenfor utvalgets virkeområde, jf. forbrukerklage_loven § 1 annet ledd, jf. forbrukerklageforskriften 21. desember 2020 nr. 3084 § 2 første ledd og tredje ledd. Som følge av at tidligere vedtak i utvalget har ulik praksis på dette spørsmålet og et behov for å fastsette en tydelig og enhetlig praksis for utvalget, vil saken avgjøres av et utvidet utvalg, bestående av fem medlemmer, jf. forbrukerklageforskriften § 5 annet ledd.

Om lovens virkeområde heter det i hvtjl. § 1 første ledd at den gjelder «avtaler eller oppdrag om bestemte tjenester (reparasjoner, vedlikehold, installasjoner, ombygging m.m.) som inngås mellom tjenesteytere i deres næringsvirksomhet og forbrukere.» Spørsmålet for utvalget er om en periodisk kjøretøykontroll utgjør «bestemte tjenester» i henhold til hvtjl § 1.

I hvtjl. § 1 fjerde ledd bokstav a presiseres det nærmere at tjenester som utgjør «arbeid på ting» er omfattet av loven.

I lovforarbeidene er lovens vilkår søkt nærmere presisert. For den tilsvarende bestemmelsen i § 1-1 i lovforslaget i NOU 1979:42 uttalte lovutvalget på s. 65:

«Bare fysisk arbeid som skal gi seg utslag på tingen eller eiendommen er arbeid i lovens forstand. Også ved andre typer tjenester går avtalen ut på et fysisk resultat for eksempel transportavtale, men det skal jo ikke gi seg utslag på selve tingen.»

Dette ble fulgt opp av departementet, som i de alminnelige merknadene i Ot.prp.nr.29 (1988–1989) på s. 20 fremholdt:

«Med arbeid på ting og fast eiendom menes fysisk arbeid som gir seg utslag på tingen eller eiendommen».

Slik utvalget ser det tilsier lovens ordlyd forstått i lys av forarbeidene isolert sett at periodisk kjøretøykontroll ikke er en bestemt tjeneste i henhold til loven, fordi kontrollen ikke gir seg utslag i arbeid på tingen.

I juridisk teori, se Woxholth, Håndverkertjenester (2005) s. 18, står det følgende om hva som anses som «arbeid» i lovens forstand:

«Utgangspunktet er som nevnt i del I pkt. 1.0 at det bare er tjenester som består i fysisk arbeid som gir et utslag på tingen eller eiendommen som er «arbeid» i håndverkertjenestelovens mening, og som derfor faller innenfor dens anvendelsesområde. De immaterielle tjenestene er i utgangspunktet ikke lovregulerte, og må vurderes i lys av de inngåtte avtalene, avtalepraksis, kutymer og alminnelige rettsprinsipper».

Videre står det følgende om konsulenttjenester:

«Det er på det rene at konsulentarbeid, f.eks. en takstmann som takserer skaden på en bil som har vært innblandet i en kollisjon, ikke omfattes av loven, men av den ulovfestede rett om immaterielle tjenester det er redegjort for foran. Saken stiller seg annerledes hvor en avtale om arbeid på ting eller fast eiendom også innehar elementer av rådgivning: En bilreparatør foretar f.eks. en vurdering av skadene før reparasjonen. I disse tilfellene vil konsulentens rådgivning bli ansett som en del av håndverkertjenesten, med den følge at loven får anvendelse. Hvis vurderingen i ettertid viser seg å ha vært så utilstrekkelig at oppdraget av denne grunn ikke er blitt utført innenfor de faglige standarder loven oppstiller, jfr. § 5, vil det følgelig bli ansett som kontraktsbrudd fra tjenesteyterens side».

I annen juridisk teori, Hilde Hauge, Håndverkertjenesteloven: Lovkommentar (2022) s. 36 fremgår det følgende vedrørende lovens avgrensning til fysisk arbeid på tingen:

«Selv om lovens virkeområde avgrenses til fysisk arbeid, vil rådgivning som en del av utførelsen av et fysisk arbeid omfattes. De rene rådgivningstjenester faller imidlertid utenfor lovens anvendelsesområde, jf. NOU 1979: 42 S. 65.

[...] Hvor strengt man skal forstå forarbeidenes krav til at arbeidet «gir seg utslag på eiendommen eller tingen», er ikke uten videre opplagt. Ved en del avtaler vil tjenesten gå ut på å undersøke en feil på en ting, med sikte på eventuell reparasjon. Selve undersøkelsen vil ikke nødvendigvis gi utslag på tingen. I en del tilfeller vil det også kunne være mer eller mindre tilfeldig om det inngås en selvstendig avtale om undersøkelse av feil, eller om det er tale om en avtale om feilsøking og reparasjon av tingen».

Som man ser av sitatet ovenfor skilles det i teorien mellom tilfeller av rene rådgivningstjenester uten etterfølgende arbeid (som ikke anses omfattet av loven) og rådgivning som står i sammenheng med etterfølgende arbeid (som anses omfattet av loven). Dette støtter opp om forståelsen av at periodisk kjøretøykontroll ikke er omfattet av håndverkertjenesteloven.

Spørsmålet om periodisk kjøretøykontroll faller innenfor lovens virkeområde har imidlertid blitt vurdert ulikt i tidligere praksis fra utvalget. I sak FTU-2003-46 ble det lagt til grunn at periodisk kjøretøykontroll ikke er omfattet av loven:

«En EU-kontroll er en inspeksjon og ikke «arbeid på ting» på slik måte som menes i håndverkertjenestelovens § 1. Følgelig gjelder håndverkertjenesteloven ikke for slike tjenester. Heller ikke er forholdet omfattet av andre deler av Forbrukertvistutvalgets myndighetsområde, slik dette er definert i forbrukertvistlovens § 1. Når dette er tilfellet, bestemmer forbrukertvistlovens § 8 første ledd at saken skal avvises fra realitetsbehandling i Forbrukertvistutvalget».

Dette ble også lagt til grunn i FTU-2015-152.

I en senere sak, FKU-2021-9851, konkluderte imidlertid utvalget med at en periodisk kjøretøykontroll var omfattet av håndverkertjenesteloven:

«Innklagde har utført EU-kontroll på bilen, samt at det er foretatt justering av lys. Utvalget legger på bakgrunn av det ovennevnte til grunn at det utførte arbeidet omfattes av lovens virkeområde og at den dermed kan tas til behandling».

Det er ikke presisert i vedtaket om arbeidet med justeringen av lys var grunnen til at saken ble ansett å gjelde «arbeid på ting», men den videre vurderingen av mangelsspørsmålet tok utgangspunkt i den periodiske kontrollen, ikke justeringen av lysene. Dette taler for at utvalget mente at den periodiske kontrollen som sådan var omfattet av loven. Vedtaket i FKU-2021-9851 er dermed i strid med tidligere praksis i utvalget.

Ut ifra en tolkning av lovens ordlyd, forarbeider og juridisk teori, finner ikke utvalget å kunne legge til grunn at periodisk kjøretøykontroll er omfattet av håndverkertjenesteloven – hvilket samsvarer med utvalgets tidligere praksis.

Periodisk kjøretøykontroll er en lovpålagt sikkerhets- og miljøkontroll regulert av vegtrafikkloven § 19 og forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (pkkf.). Statens vegvesen er kontrollorganet som godkjenner og fører tilsyn med verkstedene som utfører periodiske kjøretøykontroller. Formålet med kontrollen er å undersøke om kjøretøyet oppfyller en grunnstandard for bilens tekniske tilstand, hvor kjøretøyet enten blir godkjent eller ikke. Kontrollen tar ikke sikte på å utføre reparasjoner på kjøretøyet, men dersom det avdekkes avvik må disse utbedres før bilen kan godkjennes. En slik reparasjon skjer imidlertid ikke nødvendigvis hos verkstedet som gjennomførte den periodiske kjøretøykontrollen.

Ettersom en periodisk kjøretøykontroll tar sikte på å utføre en undersøkelse av sikkerhetsmessige krav, og ikke å utføre «fysisk arbeid som skal gi seg utslag på tingen», mener utvalget at den ikke kan anses for å være omfattet av håndverkertjenesteloven. For å avdekke feil ved en periodisk kjøretøykontroll, må vurderingen foretas ut ifra bestemmelsene i forskrift for periodisk kontroll av kjøretøy, og vurderingen vil dermed skille seg fra en alminnelig mangelsvurdering etter hvtjl. Avtale om reparasjon som inngås som følge av feil avdekket på en slik kontroll, må etter utvalgets syn anses som to ulike avtaler. Ansvar for konsekvenser knyttet til feil eller mangler ved vurderinger gjort i en periodisk kjøretøykontroll vil etter utvalgets syn måtte vurderes etter alminnelige erstatningsrettslige prinsipper.

Saken faller utenfor Forbrukerklageutvalgets virkeområde, og avvises fra realitetsbehandling i medhold av forbrukerklageloven § 14 annet ledd bokstav a.

Konklusjon og vedtak

Forbrukerklageutvalget fatter slikt vedtak:

Saken avvises fra realitetsbehandling.

Vedtaket er enstemmig.

Porsgrunn, den 18.02.2026

Ali Aslam Malik

Irene Lundeker

Signe Eriksen

Rune Erstad

Charlotte Nordbakken

Saksbehandler: Nathalie Furuseth